

درس شانزدهم: استعداد و توانایی

واژه‌ها و اصطلاحات

نقاشی، آشپزی، دوچرخه‌سواری، عکاسی، موتورسواری، رانندگی، اسب‌سواری، خیاطی، خطاطی، هنرمند، شناگر، خلبان، تلفن همراه، سفارش ..... گرفتن، می‌شود لطفاً، من می‌توانم / نمی‌توانم ..... کنم. او عاشق ..... است. تو چکار می‌توانی بکنی؟

اهداف درس

انتظار می‌رود دانشجو پس از خواندن این درس:

۱. با واژه‌های مربوط به «استعدادها و توانایی‌ها» آشنا شود.
۲. بتواند در قالب سخنرانی درباره توانایی‌های خانواده خود در کلاس صحبت کند.
۳. با نحوه تلفظ «وا» و «می‌شود» در محاوره آشنا شود.
۴. با عبارات مربوط به «درخواست مؤدبانه» آشنا شود.
۵. با ترکیب «توانستن + مضارع التزامی»، کاربرد و نکات آن آشنا شود.

خانواده هنرمند من

جمعه‌ها بعد از ظهر، پدر و برادرم به استخر می‌روند و شنا می‌کنند.

هر دوی آنها شناگرهای خوبی هستند.

من نمی‌توانم خوب شنا کنم؛ اما می‌توانم خوب خطاطی کنم.

مادرم معمولاً آیات قرآن و احادیث را به فارسی و انگلیسی ترجمه می‌کند و من آنها را با خط زیبا می‌نویسم. همکلاسی‌های من، خط من را خیلی دوست دارند.

من بهروز هستم. ۱۹ سال دارم و در "دانشگاه دولتی" درس می‌خوانم.

پدرم کارمند اداره پست است و ۵۱ سال دارد. برادرم بهرام، نقاش است و ۲۳ سال دارد. بهرام عاشق نقاشی است و هر روز ۲ یا ۳ ساعت نقاشی می‌کشد.

مادرم ۴۷ سال دارد. او استاد زبان و مترجم است. او می‌تواند به سه زبان عربی، فارسی و انگلیسی حرف بزند؛ اما پدرم فقط می‌تواند به زبان فارسی حرف بزند. پدرم بهترین آشپز دنیا هم است و واقعاً غذاهای خوشمزه‌ای می‌پزد؛ مخصوصاً غذاهای عربی.

ب) با استفاده از متن بالا جمله‌های زیر را کامل کنید. !

۱. بهروز می‌تواند

۲. پدر بهروز می‌تواند

۳. مادر بهروز می‌تواند

۴. برادر بهروز می‌تواند

پ) مانند متن بالا در مورد توانایی‌های خود با همکلاسی‌ها گفتگو کنید. !

— من می‌توانم اسب سواری کنم. شما چطور؟

— من نمی‌توانم اسب سواری کنم؛ اما می‌توانم خوب نقاشی کنم.

— ...

— ...

! به تلفظ قسمت‌های رنگی شده در جملات زیر توجه کنید.

۱. من می‌توانم خیاطی کنم.
۲. برادرم نمی‌تواند شنا کند.
۳. او می‌تواند آشپزی کند.
۴. پدرم نمی‌تواند موتور سواری کند.

در فارسی محاوره "وا" در صرف واژه "می‌توانم" به صورت "او" و بدون "الف" (/می‌تونم/) تلفظ می‌شود.

! گفتگوی زیر را بشنوید.

- شما می‌توانید نقاشی کنید؟
- بله، شما چطور؟
- من نه. من نمی‌توانم نقاشی کنم؛
- اما می‌توانم خطاطی کنم.

! با هم‌کلاسی خود درباره توانایی‌های خود گفتگو کنید.

شما می‌توانید شنا کنید؟ بله می‌توانم. / نه نمی‌توانم؛ اما من ..

عکاسی

نقاشی

نقاشی

اسب سواری

خیاطی

آشپزی

شنا

تور سواری

! درخواست مؤدبانه با جمله «می شود لطفاً...»

۱. می شود لطفاً در را باز کنید؟
۲. می شود لطفاً در را ببندید؟
۳. می شود لطفاً به من کمک کنید؟
۴. می شود لطفاً صدای تلویزیون را کم / زیاد کنید؟
۵. می شود لطفاً تلفن همراهتان را خاموش کنید؟
۶. می شود لطفاً اینجا سیگار نکشید؟

در فارسی محاوره "می شود" به صورت / می شه / تلفظ می شود.

! الف) گفتگوی زیر را بشنوید.

- آقا محمد می شود لطفاً پنجره را باز کنی؟

- چشم.

- آقا محمد می شود لطفاً صدای تلویزیون را کم کنی.

- چشم. الان کم می کنم.

- آقا محمد می شود لطفاً به گل ها آب بدهی؟

- یک ساعت قبل آب دادم.

! ب) دوباره گفتگو را بشنوید و تمرین کنید.

برای توانایی انجام کار، بعد از صرف فعل «توانستن» از فعل مضارع التزامی استفاده می‌شود.
می‌توانم + مضارع التزامی

فعل مضارع التزامی = ب + بن مضارع + شناسه
مثال ۱: من می‌توانم نقاشی کنم.
مثال ۲: حسین و احمد می‌توانند نقاشی بکشند.

صرف فعل توانستن + مضارع التزامی

فاعل	توانستن	ب	بن مضارع	شناسه	مثال
من	می‌توانم	ب	کن	م	من می‌توانم شنا بکنم. / کنم.
تو	می‌توانی	ب	کن	ی	تو می‌توانی شنا بکنی. / کنی.
او	می‌تواند	ب	کن	د	او می‌تواند شنا بکند. / کند.
ما	می‌توانیم	ب	کن	یم	ما می‌توانیم شنا بکنیم. / کنیم.
شما	می‌توانید	ب	کن	ید	شما می‌توانید شنا بکنید. / کنید.
آنها	می‌توانند	ب	کن	ند	آنها می‌توانند شنا بکنند. / کنند.

نکته: در فعل‌های مرکبی که با فعل «کردن» همراه است، در امر و مضارع التزامی می‌توان حرف «ب» را از ابتدای فعل حذف کرد.

مثال ۱: (فعل امر): لطفاً در را باز بکن. = لطفاً در را باز کن.

مثال ۲: (مضارع التزامی): خواهر من می‌تواند خطاطی بکند. = خواهر من می‌تواند خطاطی کند.

تمرین. با توجه به تصاویر پاسخ دهید.

۱. تو چه کار می‌توانی بکنی؟ (نقاشی کردن)

۲. کریم چه کار می‌تواند بکند؟ (اسب سواری کردن)

۳. علی چه کار می‌تواند بکند؟ (عکس گرفتن)

۴. محسن چه کار می‌تواند بکند؟ (رانندگی کردن)

۵. پدر بزرگ تو چه کار می‌تواند بکند؟ (خیاطی کردن)

۶. دوست تو چه کار می‌تواند بکند؟ (خطاطی کردن)

تمرین. جمله بسازید.

۱. من / می توانم / .. خطاطی
۲. مادر مصطفی / می توانم / .. آشپزی
۳. تو و برادرت / نمی توانم / .. شنا
۴. تو / می توانم / .. رانندگی
۵. محمد / می توانم / .. موتورسواری
۶. خواهرش / می توانم / .. نقاشی

هم پوست بکنند.
در این رستوران، ربات‌های آشپز غذا را می‌پزند
و آن را به ربات‌های پیشخدمت می‌دهند.
ربات‌های پیشخدمت هم غذا را برای مهمان‌ها
می‌برند.
وقتی مهمان‌ها از رستوران می‌روند، ربات‌های
پیشخدمت آنجا را تمیز می‌کنند.
آنها می‌توانند ظرف‌ها را از روی میز بردارند و
به آشپزخانه ببرند.
ربات‌های آشپز هم ظرف‌ها را می‌شویند و
خشک می‌کنند. این ربات‌ها همیشه با لبخند کار
می‌کنند.

در شهر هیانگ ژیانگ در کشور چین،
رستورانی است که پیش‌خدمت و آشپز ندارد.
در این رستوران ۲۰ ربات همه کارها را
انجام می‌دهند. ربات‌های پیشخدمت در این
رستوران می‌توانند سلام کنند و منو را به
مهمان‌ها بدهند.

ربات‌های پیشخدمت می‌توانند سفارش غذا را
از مهمان‌ها بگیرند و آن را به ربات‌های آشپز
بدهند.

ربات‌های آشپز هم سفارش‌ها را می‌گیرند
و غذای مهمان‌ها را می‌پزند. آنها می‌توانند
سبزیجات و گوشت را بشویند، خرد کنند و
سرخ کنند. آنها می‌توانند سیب‌زمینی‌ها را

تمرین. به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

۱. ربات‌های پیشخدمت می‌توانند ..
۲. ربات‌های آشپز می‌توانند ..

لطفاً درباره کارهایی که دوست شما می‌تواند انجام بدهد، سخنرانی کنید.

خودآزمایی

۱. با توجه به متن درس، شما و خانواده‌تان چه کارهایی می‌توانید انجام دهید؟

نقاشی، آشپزی، دوچرخه‌سواری، عکاسی، موتورسواری، رانندگی، اسب‌سواری، خیاطی، خطاطی ...

۱. من می‌توانم.....
۲. پدرم می‌تواند.....
۳. مادرم می‌تواند.....
۴. پدر بزرگم می‌تواند.....
۵. مادر بزرگم می‌تواند.....
۶. برادرم می‌تواند.....
۷. خواهرم می‌تواند.....

۲. با واژه‌های جدید درس جمله بسازید.

۱. .... (.....)
۲. .... (.....)
۳. .... (.....)
۴. .... (.....)
۵. .... (.....)

نوشتن. مانند مثال درباره کارهایی که شما و خانواده‌تان می‌توانید انجام دهید انشا بنویسید.

من سیروس هستم. ۲۳ سال دارم و در دانشگاه فردوسی درس می‌خوانم. مادرم خانه‌دار است و در خانه غذاهای خوشمزه می‌پزد. پدرم پرستار و خواهر بزرگم هنرمند است و نقاش بسیار خوبی است. ...

.....

.....

.....

.....

.....